

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркової дисципліни

КОМПОЗИЦІЯ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ

підготовки бакалавра

спеціальності 024 «Хореографія»

освітньої-професійної програми «Хореографія»

Луцьк – 2020

Силабус вибіркової дисципліни **«Композиція сучасного танцю»** підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 «Хореографія», за освітньою програмою «Хореографія»

Розробник: Котова Світлана Віталівна старший викладач

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 2 від 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

_____ доц. Косаковська Л.П.

I. Опис вибіркової дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Денна форма навчання	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
		Рік навчання: 3-4
		Семестр: 5,6,7,8
Кількість год/кредитів 360 /12	Спеціальність 024 «Хореографія»	Лекції: 16 год. Практичні: 104год. Консультації: 22 год.
		Самостійна робота:218 год.
ІНДЗ: немає	Освітня програма «Хореографія»	
		Залік: 5,6,7,8
	Бакалавр	
	Мова навчання	Українська

II. Інформація про викладача

ППП: Котова Світлана Віталіївна

Посада: старший викладач

Контактна інформація: +380664948286; e-mail svetikpospolitak@gmail.com

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>).

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Дисципліна «Композиція сучасного танцю» – фахова навчальна дисципліна, яка є компонентом за вибором у підготовці бакалаврів в галузі бального хореографічного мистецтва. Дисципліна закладає основу виконавської майстерності, формує гармонійно-розвинутий рухомий апарат, що здатен опановувати різноманітні технічні прийоми сучасної хореографії, складні технічні рухи будь якого виду, напряму, стилю хореографії, а також допомагає розвинути здатність вільно імпровізувати, як в межах певного хореографічного тексту, так і відповідно певного психічного стану танцівника, що сприяє професійному росту майбутніх бакалаврів хореографічного мистецтва.

2. Пререквізити навчальної дисципліни: Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Композиція сучасного танцю» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: теорія та методика вивчення класичного танцю, теорія та методика вивчення народно-сценічного танцю, історико - побутовий танець, сучасний танець, композиція та постановка танцю, педагогіка і психологія художньої творчості.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: спонукати студентів на здатність складати власні танцювальні номери та композиції різної тематики та напрямків сучасної хореографії, як сольних, так і масових відповідно до завдань хореографічного мистецтва; формувати вміння розробляти режисерсько-постановочний план.

Завдання курсу:

- володіння законами композиції танцю та її складових частин, законами драматургії;
- вміння на практиці складати комбінації, етюди, складати танцювальні номери в будь-якому стилі, характері і жанрі за законами композиції та драматургії танцю;
- розвиток самостійності, творчої активності студентів;
- розширення загальнокультурного світогляду студентів;
- формування і удосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики, з різноманітним музичним матеріалом;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- формування у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.
- здатність творчо реалізовувати свої ідеї на практиці в нерозривному зв'язку із завданнями хореографічного мистецтва.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання

В процесі вивчення дисципліни здобувач вищої освіти формує і демонструє наступні *компетентності*

Індекс матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин. СК02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури. СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах. СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

	СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти. СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності. СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини. СК09. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції. СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації. СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу. СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу. СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб. СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту. СК16. Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.
Предметні результати навчання	ПР02. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності. ПР03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань. ПР06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин. ПР07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту. ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної

	діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом. ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності. ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва. ПР14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора. ПР16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько- балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності. ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості. ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу. ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах. ПР21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
--	--

5. Структура вибіркової дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Самост.	Консул.	Форма контролю/бали
3 курс 5 семестр						
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи композиції та постановки танцю						
Тема 1. Танець як вид мистецтва. Класифікація видів танцю - хореографія як вид мистецтва;- основні напрями хореографічного мистецтва; - характерні особливості хореографічного мистецтва; - види сучасного танцю;-	10	2		5	3	

жанри (романтичний, казковий, драматичний, комічний та інші);- форми хореографії (за кількістю виконавців – сольна, дуетна, групова, масова; - за композиційною побудовою – етюд, хоровод, літературно-хореографічна композиція, сюїта та інші).						
Тема 2. Виразні засоби танцю (природа танцювальних рухів, їх класифікація;можливості ритмопластики, пантоміми, жестів, поз в образному вирішенні тематики хореографічних творів.	20	2		15	3	
Тема 3. Створення етюдів безсюжетної хореографії :- планування етапів роботи над постановкою безсюжетного танцю; - методика постановочної роботи безсюжетного номеру	60	2	32	20	6	
Тема 4.Музика – основа для створення хореографічного номеру:- роль та місце музики в хореографічному мистецтві; - взаємозв'язок музики та танцю;- різноплановість і багатогранність музики, яка використовується в хореографічних						

композиціях						
Разом за модулем 1.	60	6	22	32		40
Залік						60
3 курс 6 семестр Змістовий модуль 2 . Цілі та завдання балетмейстера при постановці хореографічного номера						
Тема 1. Динаміка сценічного простору:- специфіка роботи балетмейстера при постановці хореографічного номеру; - виміри сценічного простору; - прийоми сценічного простору; - закономірності сценічного простору та просторова організація танцю.	6	2	4			
Тема 2. Малюнок танцю :види танцювальних малюнків: прості та складні; колові, лінійні та орнаментальні, симетричні та асиметричні; абстрактні та змістові (дійові);- залежність малюнку від задуму танцю, його ідеї, лексичного та музичного матеріалу; - хореографічна лексика, як найважливіший компонент композиції танцю.	20	2	6	10	2	
Тема 3. Драматургія хореографічного номеру дитячого танцю.	30		6	21	3	

Постановка дитячих номерів на основі народних ігор та розваг. Танцювальна лексика, хореографічний текст. Підбір музичного матеріалу. П'ять частин у драматургічній побудові танцю: - значення експозиції; - зав'язка танцю. Динаміка розвитку хореографічного твору. Кульмінація танцю, її роль у драматургії твору. Режисура, декорації, реквізит у хореографічних постановках. Авторський замисел і художній образ у танці. Акторська майстерність виконавців						
Тема 4. Створення етюдів сюжетної хореографії. Етюд (з фран.) – «вправа». Завдання етюдної роботи. Постановка етюдів. Сюжетні етюди: - вимоги до етюдної роботи. Ділення етюдів на теми. Змістовність, характерність і сюжетність етюдів. Емоційність виконання хореографічних творів. Хореографічна мова драматичних постановок. Розвиток внутрішньої техніки танцюристів. Принципи хореографії. Пошуки танцювальних рішень хореографами. Основні поняття: сюжетний танець, змістовність, характерність, емоційність	30	1	5	24		

виконання.						
Разом за модулем 2.	97	5	21	63	8	40
Залік						60

4 курс 7 семестр

Змістовий модуль 3. Місце хореографічного тексту в композиційному плані хореографічної постановки.

Тема 1. Взаємозв'язок хореографічного тексту з музикою. Образний стиль музики і танцю. Структура музичної мови і пластичний малюнок танцю. Лейтмотив в хореографії. Поліфонія в хореографії Поліфонія в музиці як розвиток самостійних музичних тем, композиційних побудов в органічному поєднанні цілого.	60	2	13	45		
Тема 2. Герої танцювального номеру та хореографічні образи. Поняття „хореографічного образу” та „образності хореографічної лексики”. Художній образ у хореографії як синтетичне явище, його складові:- соціальна, національна, вікова, професійна належність образу;- його характер, світосприйняття та ін. Джерела виникнення задуму для створення хореографічного образу. Взаємозв'язок	60		8	50	2	

хореографічного та музичного образу. Залежність вирішення образу від сюжету та ідеї танцювального номера.						
Тема 3. Закони композиції. Принципи композиційної побудови. Поняття драматургії в літературному та хореографічному жанрах. Закони драматургії (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка) та їх характеристика стосовно використання в хореографії. Графічна побудова хореографічних творів.	29	3	6	20		
Тема 4. Основні етапи роботи над створенням танцювального номера. Етапи роботи балетмейстера над постановкою хореографічного твору :- виникнення задуму;- визначення теми та ідеї танцю;- розробка композиційного плану;- добір музичного матеріалу;- створення танцю, робота з виконавцями (ознайомчий та репетиційний період). Методи постановчої діяльності (постановка танцю за записом, метод реставрації, метод вибору музичних творів, метод співтворчості з композитором). Прийоми розвитку	24		24			

хореографічних постановок : - зміна музичного та танцювального темпу; - зміна малюнків танцю; - зміна кольорової гами; - зміна амплітуди рухів; - включення трюкових елементів та інше.						
Разом за модулем 3.	173	5	51	115		40
Модульна контрольна робота						60
Змістовий модуль 4. Хореографічний образ у драматургічному розвитку хореографічного твору						
Тема 1. Лексика танцювального номеру. Танцювальна лексика та композиційна побудова як основа розкриття хореографічного образу. Стильова єдність у вирішенні образу в хореографічному творі. Філософія та глибина образу в сучасній хореографії. Приклади яскравих хореографічних образів створених видатними балетмейстерами минулого та сучасності						
Тема 2. Хореографічний образ у хореографічному номері. Джерела виникнення задуму для створення хореографічного образу. Взаємозв'язок хореографічного та музичного образу. Залежність вирішення образу від сюжету та ідеї танцювального номера. Своєрідність створення						

хореографічного образу, зумовлена фізичним навантаженням. Точні часові, ритмічні, просторові межі при створенні дійового, образного танцю. Злиття техніки танцю, тобто зовнішнього монологу виконавця, з його внутрішнім монологом, його почуттями як необхідні складові створення хореографічного образу						
Тема 3. Сюжетна та безсюжетна хореографія. Сюжет (від франц. sujet – предмет) – хід подій, розвиток дії, що намітилась у фабулі. Фабула (від лат. fibula – басня, казка) – коротке, послідовне викладення подій, фактів, дії героїв у художньому творі. Сюжетна лінія розкривається у хронологічній або логічній послідовності, простежуються вчинки й стосунки героїв, характери персонажів, суттєві риси життєвого процесу. Для розкриття того чи іншого образу необхідно використати пантоміму, особливо коли героїв декілька. Безсюжетний танець – танець, в якому відсутній сюжет як послідовне розгортання подій. Безсюжетний танець виражає виключно вміст музики, має більш абстрактний зміст. Більше уваги						

приділяється хореографічній лексиці та малюнкам. У безсюжетних номерах пантоміма використовується мінімально. Так як танець є абстрактним, то і розкрити свій зміст повинен через логічно використану лексику та малюнки						
Тема 4. Постановка номеру малої форми сучасної хореографії. Хореографічна мініатюра. Сюжет (від фран.) – тема, предмет, перебіг епізодів, розвиток дії. Сюжетний танець. Побудова номерів з урахуванням законів простору і часу.						
Разом за модулем 4	30		10	8	12	40
Модульна контрольна робота						60
Всього годин	360	16	104	218	22	100

6.Завдання для самостійного опрацювання

Тема 1. Танець як вид мистецтва.

Класифікація видів танцю (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Основні напрями хореографічного мистецтва.

1. Характерні особливості хореографічного мистецтва.

Тема 2. Виразні засоби танцю (2 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Засоби виразності в хореографії.

2. Природа танцювальних рухів, їх класифікація.

Тема 3. Створення етюдів безсюжетної хореографії (2 год.)

. Скласти етапи роботи над етюдом безсюжетного танцю сучасної хореографії

Тема 4. Музика – основа для створення хореографічного номеру (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Роль та місце музики в хореографічному мистецтві.
2. Взаємозв'язок музики та танцю.

Тема 5. Малюнок танцю (2 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Види танцювальних малюнків.
2. Залежність малюнку від задуму танцю, його ідеї, лексичного та музичного матеріалу.

Тема 6. Драматургія хореографічного номеру дитячого танцю (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Режисура, декорації, реквізит у хореографічних постановках.
2. Авторський замисел і художній образ у танці.

Тема 7. Герої танцювального номеру та хореографічні образи (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Джерела виникнення задуму для створення хореографічного образу.
2. Залежність вирішення образу від сюжету та ідеї танцювального номера.

Тема 8. Закони композиції. Принципи композиційної побудови (2 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Поняття драматургії в літературному та хореографічному жанрах.
2. Графічна побудова хореографічних творів.

Тема 9. Основні етапи роботи над створенням танцювального номеру (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Методи постановочної діяльності.
2. Етапи роботи балетмейстера над постановкою хореографічного твору

Тема 10. Композиційний план постановки хореографічного номеру (2 год.)

Скласти композиційний план постановки хореографічного номеру сучасної хореографії

Тема 11. Лексика танцювального номеру (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Танцювальна лексика та композиційна побудова хореографічного номеру.
2. Стильова єдність у вирішенні образу в хореографічному творі.

Тема 12. Хореографічний образ у хореографічному номері (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

1. Своєрідність створення хореографічного образу.
2. Філософія та глибина образу в сучасній хореографії.

Тема 13. Сюжетна та безсюжетна хореографія (2 год.)

Дати відповідь на питання:

1. Сюжет як хід подій, розвиток дії у танці.
2. Безсюжетна хореографія як приклад танцювального оформлення пісні

IV. Політика оцінювання

Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма контролю: залік.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Композиція сучасного танцю» здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 40 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 60 балів.

Політика щодо дедлайнів і перескладання

Роботи, які здаються з порушенням термінів, без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 від можливої максимальної кількості балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час контрольних робіт заборонені (в тому числі, із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Списування під час контрольних робіт, проходження тестів, складання заліку заборонені, для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватися в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни: «Композиція сучасного танцю», що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу є залік в 5,6,7,8 семестрах. Залік проходить в формі практичного показу танцювальної композиції створеної та поставленої здобувачем.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75-81	Добре
67 -74	Задовільно
60-66	Достатньо
1–59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Базова:

3. Бернадська Д.П. Феномен синтезу мистецтв в сучасній українській сценічній хореографії: автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.001 / КНМА ім. П.І. Чайковського. – К., 2012
4. Білаш П.Н. Балетмейстерське мистецтво і становлення української хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10–30 років XX ст.: автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.01 / ДА КККиМ. – К., 2013
5. Кривохижа А. Гармонія танцю. Методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. - Кіровоград, 2013
6. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручн. - 2-е вид. - Київ : Альтерпрес, 2013
7. Шалапа С.В. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. – Ч.І. – К. : НАКККиМ, 2015

Додаткова:

1. Погребняк М.М. Біля витоків вітчизняної школи модерну в хореографії. К.: Вісник КНУКиМ, 2012
2. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії.[Генезис і класифікація сучасної хореографії – напрями, стилі, види.]: Монографія / Шариков Д. І. – К.: КиМУ, 2013
3. Шариков Д.І. Класифікація сучасної хореографії: наук.-попул. ви-ня / Шариков Д.І. К.: Видавець Карпенко В.М., 2013

Схвалено Вченою радою

Волинського національного університету імені Лесі
Українки Протокол №10 від 28 серпня 2020 р.

Погоджено:

Проректор з навчальної роботи та рекрутації

проф. Ю.В. Громик

Проректор з навчально-виховної
роботи та комунікацій

доц. Н. Б. Благовірна